

Harangszó

XVIII. évf. 9. szám

Az Esztergom-Belvárosi és Vízivárosi Plébánia hírlevele

2014. március 2.

Olvasmány: Iz 49,14-15

Evangelium: Mt 6,24-34

Szentlecke: 1Kor 4,1-5

ÉVKÖZI 8. VASÁRNAP

Jövő vasárnapi (NAGYBŐJT 1. VASÁRNAPJA) szentírási szakaszok: **olvasmány:** Ter 2,7-9; 3,1-7; **szentlecke:** Róm 5,12-19

EVANGÉLIUM (Mt 4,1-11): Akkor a Lélek elvezette Jézust a pusztába, hogy megkísértse az ördög. Miután negyven nap és negyven éjjel böjtölt, végül megéhezett. Odajött hozzá a kísértő és ezt mondta neki: „Ha Isten Fia vagy, mondd, hogy ezek a kövek legyenek kenyérré.” De ő ezt válaszolta: „Írva van: »Nem csak kenyérről él az ember, hanem minden igével, amely az Isten szájából származik«” [MTörv 8,3]. Akkor magával vitte őt az ördög a szent városba, odaállította a templom ormára és azt mondta neki: „Ha Isten Fia vagy, vesd le magadat! Mert írva van: »Angyalainak parancsolt felőled: a kezükön hordoznak téged, hogy kőbe ne üssed lábadat«” [Zsolt 91,11-12]. Jézus ezt mondta neki: „Az is írva van: »Ne kísértsd az Urat, Istenedet«” [MTörv 6,16]. Azután magával vitte őt az ördög egy igen magas hegyre. Megmutatta neki a világ összes országát és azok dicsőségét, majd azt mondta neki: „Ezeket mind neked adom, ha leborulva imádsz engem.” Jézus azt felelte neki: „Távozz, Sátán! Mert írva van: »Uradat, Istenedet imádd, és csak neki szolgálj«” [MTörv 5,9; 6,13]. Akkor elhagyta őt az ördög, és íme, angyalok jöttek hozzá és szolgáltak neki.

Elmélkedéshez:

- Én mivel vagyok kísérthető? Milyen saját kísértéseimet ismerem föl ebben az elbeszélésben?
- A történetben Jézus is, a sátán is az Ószövetségi Szentírás jó ismerőjének bizonyult. Én mit kezdek az Ószövetséggel?
- Mire utal az „angyalok szolgáltak neki” mondat? Kicsoda Jézus?

Ismeret-rovat: (1.) Hamvazószerda

Hamvazószerdával kezdődik a negyvennapos böjt, mellyel a katolikus keresztények Jézus feltámadásának ünnepére készülnek fel. E húsvéti bűnbánati idő kezdetekor régi hagyomány szerint az istentiszteleten résztvevők homlokára a bűnbánat lelkületének külső jegyeként hamuból keresztet rajzolnak (hamvazkodás). Hamvazószerda a nevét a nyilvános vezeklés egykori formájától kapta: a vezeklők vezeklő ruhát öltöttek, majd hamuval megszórták őket. A hamu már az ókorban és az Ószövetségben is a semmiség és a mulandóság jelképe volt. Rómában a böjttel kezdődött a nyilvános vezeklők számára a kanonikus vezeklőidő. A liturgia-könyvekből tudjuk, hogy a tituláris templomokban és a bazilikákban külön pap állt rendelkezésükre, akikhez gyönni mehettek. Súlyos és nyilvános bűn esetén a gyóntató a hívőnek egy hamuval meghintett vezeklőruhát adott át. Ezután a hívőknek a pap által meghatározott kolostorban kellett a gyóntató által kirótt 40 napos vezeklést elvégezniük. Csak ennek végén vették vissza őket Nagycsütörtökön az Egyház teljes közösségébe. A nyilvános vezeklés eltűnése után az egykori vezeklők helyére az egész római nép lépett klérusával és a pápával. Fejüket hamuval meghintve énekelve és mezítláb vonultak a Szent Anasztázia bazilikától a Santa Sabina templomba, ahol a szentmisét megünnepelték. Ha a pápa maga nem tudott ezen részt venni, az ünnep után egy akolitus kis darab pamutot vitt el neki, melyet előzőleg a stációs templom oltára előtti lámpa olajába mártottak e szavakkal: „Ma a stációs ünnep szent Sabinánál volt, aki üdvözöl téged.” A pápa megcsókolta a pamutot és megőrizte, hogy majdan halotti párnájába tehesse. A 10. században aztán eltűnt a nyilvános vezeklés szokása. Ami belőle maradt, az a hamvazkodás ma is szokásos rítusa. Körülbelül a 11. század végétől ehhez az előző év Virágvasárnapján használt pálmaágak elégetésekor keletkezett hamut használják fel. A pap hamvazószerdán ezzel a hamuval rajzol keresztet a hívek homlokára – minden élet mulandóságának emlékeként – e szavak kíséretében: „Memento homo, quia pulvis es, et in pulverem reverteris – El ne feledd ember, hogy por vagy és vissza kell térd a porba.”

Ismeret-rovat: (2.) Nagyböjt kezdete

„Minden bűn nyilvános cselekedet”

Manapság a katolikus Egyházban nagypéntek mellett hamvazószerda az egyetlen szigorú böjti nap. E két napon az előírás szerint a híveknek csak egyszer szabad jóllakniuk és hústelektől tartózkodniuk kell. A böjti időben az Egyház minden hívőt arra szólít fel, hogy bűnbánat, vezeklés és magába vonulás által készüljön fel Krisztus halálának és feltámadásának ünnepére. Már a niceai zsinat (325) ismerte a negyvennapos előkészületet Húsvétra. Példát erre maga Jézus adott, amikor a Jordánban való megkeresztelése után a pusztába ment és ott böjtölt, miként erről Máté és Lukács evangélisták beszámolnak. E negyven nap alatt, mely egyfajta „Isten-békét” jelentett, amennyire csak lehetett a kereskedelem és a termelés is nyugodott, a bíróságok és a színházak zárva tartottak. A kereszténység vezekléssel és jámbor kioktatással készült a húsvét megünnepelésére. Eredetileg nem Hamvazószerda, hanem a Húsvét előtti hatodik vasárnap volt a böjt kezdete. De az Egyház a vasárnapot ünnepnapnak vallja, melyeken ezért nem is böjtölünk. Emiatt már a 6. vagy 7. században a böjt kezdetét a Húsvét előtti hatodik vasárnapról négy nappal előbbre, tehát szerdára helyezték át. A 40 napos böjt ezáltal lett biztosítva. A negyvenes szám már az Ószövetségben nagy szerepet játszik: Mózes 40 napot töltött a hegyen, hogy Isten parancsait átvegye. Illés 40 napig vándorolt böjtölve és imádkozva a pusztán keresztül, míg Hóreb hegyén Istent titokzatos módon megtapasztalhatta. Még ha a hamvazkodás mai gyakorlatából nehezen ismerhető is fel a korai idők nyilvános vezeklésével való kapcsolat, akkor is éppen e történelmi eredet mutatja világosan, hogy végül is minden bűn nyilvános cselekedet. A bűn ugyanis soha nem csupán egy köztem és Istenem közötti ügy, hanem mindig az egész Egyház ügye is; a bűn mindig Isten és az Egyház elleni véték. Ezért van a nyilvános bűnbánati imának a böjti idő kezdetekor kiemelkedő szerepe. Az egész Egyház veszi ekkor magára a vezeklést, mely az Újszövetség rendjében már a megtörtént megváltás feletti visszafojtott örömet is tartalmazza. (Összeállította: Szerk.)

Ismeret-rovat: Böjti kötelezettség, lehetőségek az egyházunkban
A Római Katolikus Egyház hatályos törvénye szerint a húsvétól vagy a ppi konf. előírásai szerinti más eledeltől való tartózkodás az év minden péntekén kötelező, hacsak egybe nem esnek egy a főünnepek közé tartozó nappal; hústilalmat és böjtt kell tartani hamvazószerdán és nagypénteken (1251.k.). - A hústilalom kötelezi azokat, akik 14. életévüket betöltötték; a böjt pedig az összes nagykorúakat kötelezi 60. életévük megkezdéséig. A lelkipásztoroknak és a szülőknek legyen azonban gondja arra, hogy a bűnbánat valódi értelmére megtanítsák azokat is, akik fiatal koruk miatt nem kötelesek a böjtre és a hústilalomra (1252.k.).

A **torkos csütörtök** a farsang különleges napjainak egyike, mely valaha része volt a magyar népszokásoknak is. Lényege, hogy - a közelgő nagyböjt előtt - ezen a napon bőségesen fogyasztottak zsírban gazdag, és egyben a farsangi időszakhoz kötődő ételeket (pl. fánk), valamint megengedett volt a szokásosnál mohóbban, torkosabban étkezni. A régi magyar népszokás szerint is a hamvazószerda előtti napon, azaz húshagyó kedden kellett elfogyasztani az utolsó húsételeket, ezt követően a háziasszonyok a főzőedényeket a szokásosnál is alaposabban mosták el, nehogy hús- vagy zsírmaradványok kerüljenek a hamvazószerdával kezdődő nagyböjt ételeibe. Meglepi tehát azt feltételezni, hogy a korábbi, a mainál sokkal szigorúbb katolikus szabályozás, a mainál jóval erősebben őrzött néphagyományok idején a torkos csütörtök hamvazószerda után lett volna. Ennek ellenére egyes magyar források és népi elnevezések (kisfarsang, csonka csütörtök, halottak húshagyata) azt a látszatot keltik, hogy hazánkban a régebbi időkben is a jelenleg használatos időpontban tarthatták meg. Általában a keresztény világban a torkos csütörtök a farsangi főszézen, a karnevál első napja. Az ezt követő pénteki napon - mivel a régi katolikus szabályok szerint minden pénteki napon Jézushalálának emlékére böjtösen étkeztek - a lendület alább hagyott, szombattól kezdve azonban egészen hétfő éjjelig, kedd reggelig tarthatták a mulatságokat. Kedden este - nehogy véletlenül is átlépjék az éjfélt, és így hamvazószerda napján bálozzanak - már nem volt különösebb ünneplés.

(*Néprajzi lex. nyomán összeáll. a szerk.*)

Ferenc pápa levele a családokhoz Kedves Családok!
 Házatok küszöbén állva fordulok hozzátok, mert egy olyan eseményről szeretnék beszélni nektek, amely, mint tudjátok, októberben lesz a Vatikánban. A püspöki szinódus rendkívüli közgyűléséről van szó, melynek kitzűzött témája: „A családdal kapcsolatos lelkipásztori kihívások az új evangélizáció összefüggésében.” Ma ugyanis az egyháznak úgy kell hirdetnie az evangéliumot, hogy szembenéz azokkal a sürgető lelkipásztori teendővel is, amelyek a családot érintik. Ebbe a fontos időszakba Isten egész népe be van vonva, a püspökök, a papok, a megszentelt személyek, valamint a világi hívők a világ összes részegyházaiban, akik mind tevékenyen részt vesznek az előkészítés folyamatában: vagy konkrét javaslatokkal, vagy elengedhetetlen imádságos támogatással. Kedves családok, különösen részletekről nagyon szükséges és fontos az imádságos támogatás! Ez a szinódusi gyűlés ugyanis kimondottan veletek foglalkozik, a ti hivatásokkal és küldetésekkel az egyházban és a társadalomban, a házasság, a családi élet, a gyermeknevelés problémáival, valamint a családoknak az egyház küldetésében betöltött szerepével. Ezért kérek titeket: buzgón imádkozzatok a Szentlélekhez, hogy világosítsa meg a szinódusi atyákat, és vezesse őket nehéz feladatukban. Miként tudjátok, ezt a rendkívüli szinódusi gyűlést egy évvel később követni fogja majd az ún. rendes szinódus, amely szintén a család témájával foglalkozik. És ahhoz kapcsolódóan 2015 szeptemberében rendezik meg a családok világtalálkozóját Philadelphiában. Imádkozzunk hát együtt mindnyájan, hogy ezen eseményeken keresztül az egyház valóban a Szentlélek segítségével haladjon előre a reflexió és a döntéshozatal útján, megfelelő lelkipásztori eszközöket találjon a családok megsegítésére, és az evangélium világosságával és erejével tudjon szembenézni a mai kihívásokkal. E levelet Jézus templomi bemutatásának ünnepén írom nektek. Luk-

ács evangélista elbeszéli, hogy Szűz Mária és Szent József – a mózesi törvénynek eleget téve – elvitték a gyermeket a templomba, hogy felajánlják az Úrnak, és ekkor két idős ember, Simeon és Anna a Szentlélektől indítva elbük mentek, és felismerték Jézusban a Messiást (vö. Lk 2,22–38). Simeon karjába vette, és hálat adott Istennek, hogy végre „megláthatta” az üdvösséget; Anna pedig előrehaladott kora ellenére új erőre kapott, és elkezdett mindenkinek beszélni a gyermekéről. Nagyon szép ez a jelenet: két fiatal szülő és két idős ember, Jézus körül. Jézus valóban ezt teszi: segít, hogy egymásra találjanak és eggyé forrjanak a nemzedékek! Ő annak a szeretetnek a kiapadhatatlan forrása, amely legyőz minden bezárkózást, minden magányt, minden szomorúságot. A családi élet útján számos szép időszakot osztotok meg egymással: az étkezéseket, a pihenést, a házimunkát, a kikapcsolódást, az imádságot, az utazásokat és zarándoklatokat, a karitatív cselekedeteket... Ha viszont hiányzik a szeretet, akkor hiányzik az öröm is; az igazi szeretettel pedig Jézus ajándékoz meg bennünket: felkínálja szavát, mely megvilágítja utunkat, és táplál bennünket az élet kenyerével, mely erőt ad mindennapi fáradozásainkhoz.

Kedves családok, a püspöki szinódusért mondott imátok olyan értékes kincs, amely gazdagítani fogja az egyházat. Köszönetet mondok nektek, és kérek, imádkozzatok értem is, hogy igazságban és szeretetben tudjam szolgálni Isten népét. A Boldogságos Szűz Mária és Szent József oltalmazzon benneteket szüntelen, és segítsen, hogy egyek legyetek a szeretetben, és így haladjatok előre egymás kölcsönös szolgálatában. Szívvel kérem minden családra az Úr áldását. *Vatikán, 2014. február 2., az Úr bemutatásának ünnepe* Ferenc *(forrás: Magyar Kurír)*

SZEMÉLYI JÖVEDELEMADÓ 2 X1% FELETTI RENDELKEZÉS!
 Tisztelettel kérjük Testvéreinktől, hogy a személyi jövedelemadójuk 2x1%-át templomunk alapítványa és az Egyházunk javára szíveskedjenek rendelni, mert ezzel is jelentősen elősegítik célkitűzéseinket. Alapítványunk adószáma 18600227-2-11. Magyar Katolikus Egyház technikai száma: 0011

HIRDETÉSEK

- + A katolikus iskolák javára történt gyűjtés eredménye a Belvárosban: 72 030 Ft, a Vízivárosban: 68 840 Ft.
- + A Belvárosi és a Vízivárosi Képviselőtestület együtt ül össze csütörtökhöz egy hétre, március 13-án este 6 órakor.
- + Hamvazószerdán a szentmise keretében, valamint a jövő vasárnapi szentmisék végén is lesz hamvazkodási szertartás.
- + Nagyböjt péntekjein plébániánk közösségei imádkozzák a keresztutat templomunkban este ¼ 7-től, az első alkalmat a plébános atya vezeti.
- + Megkezdődött ebben az évben is az adóbevallás időszaka. A harangszóban részletes információkat találnak a személyi jövedelemadó 2x1%-os felajánlási lehetőségéről.

BELVÁROSI TEMPLOM MISERENDJE:

hétfő – péntek: **este 7 óra**; vasárnap: **10, ½ 12 és este 7 óra**

VIZIVÁROSI TEMPLOM MISERENDJE: vasárnap: **½ 9**

Szent István kápolna: hétfő – péntek: **½ 8**; szombat: **este 6 óra (előesti)**

Zárdatemplom: hétfő – vasárnap: **7 óra**

TOVÁBBI LITURGIÁK:

minden kedd: 18:00-19:00: szentségimádás (Belváros)

minden szerda: 20:30-21:00: szentségimádás (Belváros)

második szombat: 13:00-18:00: szentségimádás (Belváros)

utolsó csütörtök: 20:30-21:30: szentségimádás (Szt. István kápolna)

A héten temették: Sinka Imrénét

Mária Rádió: Fm 97,4 Mhz ; **Magyar Katolikus Rádió: Fm 92,5 Mhz**

HARANGSZÓ

A Belvárosi és Vízivárosi Plébánia közös hírlevele (megjelenik hetenként)

Alapító: Dr. Beer Miklós; Felelős kiadó: Dr. Harmai Gábor

Szerkesztőségi e-mail: harangszo@egomnet.hu

A Plébánia telefonszáma: **33 / 898-124 és 20 / 775-2841**

Plébániai fogadó órák: hétfőtől - péntekig du.15-18h között

A Belvárosi Plébánia bankszámlaszáma: 10918001-00000029-05960007

A Vízivárosi Plébánia bankszámlaszáma: 10918001-00000094-73080007

www.belvarosiesztergom.hu; sztpeterespal@egomnet.hu